

Školní program EVVO

2024/2025

Základní škola, Praha 2, Londýnská 34

Tento program vychází z ŠVP Svobodná základní škola v platném znění.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta budou na naší škole realizovány pomocí rozvíjení klíčových kompetencí, zařazením průřezového tématu Environmentální výchova do předmětů a realizací různých dílčích aktivit – výukové programy pořádané ekocentry a neziskovými organizacemi, projekty, vycházky v okolí školy a zotavovacích pobytů, badatelsky orientovaná výuka, atd.

Klíčové kompetence:

U žáků budou rozvíjeny tyto klíčové kompetence (systém vědomostí, schopností, dovedností i postojů potřebných ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Vyhledávání souvislostí a chápání světa jako systému, vytváření myšlenkových schémat.
- Práce s různými zdroji informací (odborná literatura, internetové zdroje, přírodniny, školní atlas světa), jejich porovnávání, ověřování a využití v praktickém životě.
- Experimentální metody (práce s mikroskopy a lupou, laboratorní práce, badatelsky orientovaná výuka) a jejich následné kritické posouzení a vyvození závěrů.
- Používání obecně užívaných termínů, pojmů, znaků a symbolů.
- Třídění podle charakteristických znaků (organismy, nerosty a horniny, půdní druhy a typy).

Kompetence k řešení problémů

- Kritické myšlení a uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů (např. odpovědnost jedince za životní prostředí, principy trvale udržitelného rozvoje).
- Praktické ověření správnosti řešení problémů.
- Modelové situace ohrožení životního prostředí a způsoby jejich řešení.
- Badatelsky orientovaná výuka.

Kompetence komunikativní

- Zapojování se do diskuze, obhajoba vlastního názoru.
- Vhodná a výstižná formulace názorů a myšlenek.
- Využívání informačních a komunikačních prostředků (tabulky, grafy, obrázky, mapy).

Kompetence sociální a personální

- Vytváření postojů k okolnímu světu a životnímu prostředí.
- Spolupráce ve dvojicích, skupinách.
- Realizace projektů v rámci ročníků i napříč nimi.
- Sebehodnocení.

Kompetence občanské

- Principy trvale udržitelného rozvoje společnosti.
- Chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů.
- Respektování požadavků na kvalitní životní prostředí (např. třídění odpadu, šetření s energií a vodou).

Kompetence pracovní

- Bezpečné a účinné používání pracovních pomůcek, nástrojů a vybavení (mikroskopy, preparační soupravy, chemické sklo, filtrační soupravy, vybrané chemikálie...).
- Ochrana zdraví při práci a dodržování vymezených pravidel (používání ochranného oděvu, brýlí a rukavic v rámci laboratorních prací z chemie).

Kompetence digitální

- Volba postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací, spravování a posuzování dat (dílčí práce, projekty, práce s více zdroji a jejich citování)
- Kritické hodnocení přínosů digitálních technologií a reflektování rizik jejich využívání
- Etické jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Environmentální výchova a její naplňování v rámci celé školy:

- Třídění odpadu (papír, plast, nápojové kartony, kovy, baterie).
- Poznávání a pozorování přírody (během zotavovacích pobytů, výletů do přírody, vycházek do okolí školy).
- Návštěvy muzeí, expozic, výukových programů s environmentální tematikou.
- Využívání nabídky programů ekologických center a středisek ekologické výchovy.
- Návštěvy zoologických a botanických zahrad, parků
- Šetrná spotřeba vody a elektřiny.
- Získávání informací o životním prostředí a následné diskuze.
- Medová snídaně

Environmentální výchova a její naplňování v rámci jednotlivých ročníků:

1. – 3. ročník

- Ekosystém – *les, pole, louka*.
- Základní podmínky života – *voda*.
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *odpady a hospodaření s odpady* (odpady a příroda).

4. – 5. ročník

- Ekosystémy – *les* (les v našem prostředí), *tropický deštný les* (druhá rozmanitost, ohrožování), *pole* (způsoby hospodaření), *město* (umělý ekosystém), *kulturní krajina* (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu civilizace až po dnešek).
- Lidské aktivity - odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady), *ochrana přírody* (význam ochrany přírody).
- Vztah člověka k přírodě – *naš životní styl* (třídění odpadu).

6. – 9. ročník

- Ekosystémy - *les* (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční význam lesa), *pole* (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření, pole a jejich okolí), *louka* (společenstva, vztahy mezi organismy), *vodní ekosystémy* (společenstva, vztahy mezi organismy), *tropický deštný les* (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás), *lidské sídlo – město – vesnice* (umělý

ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí), *kulturní krajina* (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek, *biomy světa*).

- Vztah člověka k prostředí – *aktuální ekologický problém* (příčina, důsledek, souvislosti a možnosti řešení), *prostředí a zdraví* (možnosti a způsoby ochrany zdraví), *globální ekologické problémy* (globální oteplování, skleníkový efekt, zeslabování ozónové vrstvy)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – *zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí* (doprava a vliv na prostředí), *průmysl a životní prostředí* (průmyslová evoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí), *změny v krajině* (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivisty), *zásady udržitelného rozvoje, odpady a hospodaření s odpady* (odpady a příroda), *léčiva, návykové látky a jejich vliv*.
- Základní podmínky života – *energie* (energie a život, využívání energie, možnosti a způsoby šetření energie), *přírodní zdroje* (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji).
- V rámci druhého stupně – *terénní výuka, diskuze, videodokumenty* týkající se životního prostředí a jeho ochrany.

Možnost využití pomůcek v rámci Environmetální výchovy:

- Souprava PASCO – bezdrátové senzory pro fyziku, chemii a přírodopis
- Sada 8 bezdrátových teploměrů (využití i pro první stupeň)
- Aplikace phyphox (instalovaná na tabletech) – přesné měření zrychlení, tlaku vzduchu, velikost magnetického pole, zvukové veličiny a dalších zajímavých veličin
- Digitální pH metry